

Omaha, dne 7. března 1908.

Znal jsem jednoho herece, který měl zvláštní náklonnost k filosofování. Ne vždycky a všude, neboť on více než čemkoliv jinému věřil jedné věci, totiž, že není všude místo k pronášení hlubokých myšlenek... A tak filosofoval pouze v kontě začalé vinárny, kam docházel pravidelně každého dne mezi prvním dnem v měsíci a mezi dvacátým. Po dvacátém šel do sebe, ne pil a málo jedl, na víno neměl peněz a tři-krát denně na dluh jísti bylo mu stydno...

Jakmile však započal nový měsíc, objevil se zas a jako jindy pil svých pět čtvrtěk s klidem kavalíra, jenž zná silu své kapsy. Mezi třetí a čtvrtou sklenicí mluvil jako člověk, který po celý život zabývá se filosofii.

Tvář jeho zvláštně a oči dívaly se kolem jaksi mlde. V té chvíli vzpomínal na mládí, na své sny a na zklamání, jež přinesl mu život. V takových chvílích bývalo mi ho líto a cítil jsem k němu upřímné přátelství. Reč jeho nebyla obyčejným blábolním opívkem lidí, neboť vyniká obrazitostí. Mnohdy zdálo se mně, že odříkává nanečtené role, ale později poznal jsem, že tomu tak není. Liboval si v slovních hříčkách a měl tudíž coby společného s věčným kandidátem na stolce presidentský — Bryanem.

Chť jsem se státi Coquelelinem — začal jednou — ale scházela mi k tomu postava... Coquelelin byl každým coulem směšný... Každý jeho pohyb strhoval k smiechu... Těm, kteří trpěli trudnomyslností, radili, aby se šli podívat na Coquelelina. Myslelo se, že je to nejšťastnější a nejveselejší člověk pod sluncem, ale nebyl... Jednou přišel k jistému lékaři muž v prostředních letech s nesmírně bolestným výrazem tváře a stěžoval si na nesmírnou melancholii... Žádal lékaře za radu, jak se jí zbývá. — Jděte se podívat na Coquelelina — poradí mu lékař. — To nemohu — odvětil nemocný — neboť Coquelelin jsem já sám. Ano, pánové, takové je herecký život... A říká-li se o jevišti, že jsou to prkna, jež znamenají svět, dlužno podotknouti, že znamenají mnohdy také rakev...

Po té na chvíli se zadumal. Oholená, živými zbrázděná tvář sklonila se na stůl a oči tupě hleděly kamsi k zemi. Jen na okamžik se pozvedla a to když herec přiložil k ústům sklenici. Pátou čtvrtku pil bezeslova a odcházel po té ani se s přítomnými nerozloučiv. Jednou setkal jsem se s ním v divadle, kde hrál. Byla to jedna z pražských předměstských scén, kde více než na umění počítalo se na kasu. Toho večera hrálo se neobyčejně špatně. Nevím, co to bylo příčinou, zda malá návštěva anebo podzimní, nevlídný a rozpršený večer. Všichni hráli jaksi prkén, rozervané, dávající na jevo pravdu slov, jež praví, že

mondrost herec veškerá je jen v budech sufléra.

Chytali se slov napovědových jako ryby na udici. Často zaslechl něco jiného a z té příčiny i vážné scény někdy byly nesmírně směšnými. Můj herec pozoroval vše s klidem filosofa. Ani nejkřiklavější kazele na něj nečinil dojmu. Tvář jeho byla stejná, tupá, mladá — vrátil se bezpochyby ze svého každodenního holdování nápoji, v němž — die starého přísloví — jest pravda.

"Plovou dnes," řekl jsem k němu v přestávce. "To je jedno," odpověděl a podíval se na mne pohledem jaksi vyčítavým. "Ať se hraje, jak se hraje, vždycky bude konec... Pane, to si pamatujte... Jako v životě... ať užíváte mládí vesele, bujně a nebo puritánsky, vždycky dojdete se staří, ovšem nemufete-li v mladých letech. Pamatujte si to — a vaře si mládí..."

Na slova starého herece často si vzpomenu. Věřím jim, třebaže nejsem z těch, kdo užívají mládí bujně a vesele. A dnes teprve si uvědomuji, že sestáří jsem dříve, než bylo třeba. Už ve svých osmáctiletých letech díval jsem se na svět vážně a jednou v zrcadle spatřil jsem, že mám na čele dvě vrásky. Ve dvaceti letech stratil jsem úplně bezstarostnost a od těch dob nepoznal jsem úplně

spokojené a bezstarostné chvíle. Onehdy zase jednou poznal jsem, jaké kouzlo má v sobě mládí. Byl jsem v divadle, kde hráli populární studentské drama "Old Heidelberg". Hra uvádí nás do staroslavného sídla nejstarší německé university, do starého Heidelbergu, který svými starožitnými stavbami má tolik podobnosti s Naší Prahou. Vžijete-li se do hry, dobře porozumíte, co chtěl jí říci spisovatel. Chtěl ukázat na rozdíl a kouzlo mládí, na jeho rozkošnou bujnost, nevázanost, veselí a opětně na nesmírnou bolest těch, kdož mládí to ztratili a utápí život svůj v denních starostech. Zapadnete s veselou chůskou studentskou do hospůdky a vidíte, jak dovede býti bujně a veselé mládí...

Gaudemus igitur juvenes dum sumus —

Radujme se, dokud jsme mladí! Post honestam senectutem — nos habebit humor. Potom přijde stáří — hrob. Kde jsou ti, kteří před námi ve světě byli! Tak povídá jedna fytahodně stará studentská píseň...

A tak příslušníci heidelbergské Almy mater žijí jako mladí lidé. Zpívají, veselí se, zahánějí od sebe starosti. Přijde mezi ně starý profesor, naslouchá ladnému jejich zpěvu... Staré srdce, zkorinatělé životem, taje, duše zabloudí do chvíli mládí... A starý profesor jde mezi studenty, připíjí si s nimi a srdce připlňuje se radostí, když na ramena jej zvednou a za zpěvu písní odnášejí...

Přijde mezi ně i mladický člen šlechtické rodiny a za krátko jako starý profesor, jeho vychovatel, splyne s tím životem studentským, žije veselé jako oni. Jedna scéna uvádí nás do takového studentského bytu. Studenti vrátí se odkudsi v hodinách ranních už a jsou rozjařeni. Zpívají a to velmi pěkně. Opěvují téměř písněmi rozkoš mládí, toho mládí, jež trvá jen krátce a jež nikdy se nevrátí... A starý profesor, který provází je nyní na všech jejich cestách, dojatými písněmi, usmívá se... A pak mluví k tě mládeži. Staré srdce vylévá tu své city mladým hlavám.

"Vaře si mládí... je jen jednou v životě," povídá k nim. "Buďte veselí, dokud takovými býti můžete. Dívejte se na život jasněma očima, neboť tak jen člověk cítí se spokojeným. Nyní vše zdá se vám krásným — život, svět, lidé... Až sestárněte, bude se vám vše zdáti jiným. Poznáte, že všechno je jednou velikou lží, větší než cokoli jiného. A poznání takové zaplatíte cenou krvavou — ztrátou svého mládí... A proto buďte mladí, dokud můžete!"

Slova profesora na chvíli přivedou studenty k přemýšlení. Věří, že má starý a zkušený ten muž pravdu. Vědí dobře, že ta chvíle přijde, kdy ty doby, jež v mládí prožili, zdáti budou se jim pouhým snem. Ale k čemu na to nyní vzpomínat — myslí si a zase hluboké veselí píseň... Žert a smiech — zpěv.

Jiné jednání do hospůdky studentské uvádí nás po dvou letech. Jeden ze studentů, onen člen šlechtické rodiny, mezitím vrátil se domů a věnoval se správě svých statků. Byl zahrnut starostmi a vzpomínka na chvíle v starém Heidelbergu strávené byla proň jen pouhým snem. Po dvou letech za tichého večera pojednou srdce přilhá úsilovně zatoužilo po studentských dásech, po radostech mládí, a zatoužilo aspoň na okamžik pohybi mezi veselou omladinou heidelbergskou.

Touha byla silná a on sedl na vlak a jel. Chtěl zase po letech si zabourat, zazpívat, aspoň na okamžik nalhat si bezstarostnost. Zapadl zase do studentské hospůdky. Vše bylo při starém, ale studenti chovali se k němu upjatě, seděli tise — jako zakletí... Jeden z nich uvítal jej způsobem, dobře promyšlenou řečí. Ze své všechny je velkým potěšením, že mohl ve svém středu uvítati u sobě, která drubdy žila s ním a nyní zaujímá vysoké postavení. Ze nemá dosti slov, jak vyjádřit by tu radost, ale že donfa, že bude mu porozuměno. A podle starého studentského zvyku přijali hosti... Mluvil odměřeně, chladně, jaksi obrazitně.

Hod seděl na čestném místě a tvář jeho měla výraz nesmírně bolestný. Chtěl, aby jej uvítali jako starého druha, chtěl, aby bouřili, jásali a zpívali jako dříve, ale

oni vítají jej jako — vzácného hostě... "Zpívejte!" řekl tise. A studenti zpívají jakousi píseň tesknou, jež není písní mládí, ale jež rozdírá srdce... Žalostné zvuky písně nesou se ovzduším a hostu klesá hlava... Marno, ne lze už přičarovat mládí. Prehlo, není ho víc —

Odehází všecek rozžalostněn — odchází zase k těm svým starostem a ví o jednu pravdu více, totiž, že prehlo mu mládí a že ne lze více je přičarovat...

Hra působí na diváka dokonale. Cítíte upřímnou pravdivost hry a odcházíte rozrušení... Neslyšíte jásavého pochodu orchestru — neslyšíte kolem hlasy odcházejících z divadla — chcete jen ven, abyste byli samotni se svými vzpomínkami.

A tehdy zase po letech vzpomněl jsem si na slova herece, který někdy filosofoval. A jako tehdy v úšeh znělo mně: "Ať se hraje, jak se hraje, vždycky bude konec... jako v životě..." A zahrán v myšlenkách o tom, krácel jsem ulicemi a s těmi myšlenkami ulehal jsem i na lože... —at.

STRUČNÝ POPIS ČESKÝCH OSAD V MINNESOTĚ.

(Píše Václ. Příhoda, cest. jed. Pokroková)

Owatonna, Minn.

Z Pine City tudíž jel jsem na St. Paul, kdež byl jsem nucen čekati něco přes hodinu na vlak, který udržuje spojení s Owatonnou a jinými místy této části státu. Owatonna jest vzdálena od St. Paul asi 68 mil a čítá více jak 8,000 obyvatelů.

Také toto město může se pochlibiti všemi snad vymoženostmi. Ulice jsou pěkně urovňované, chodníky cementové, velký park pak uvnitř města a veškeré úředně obchodní i obyčejné budovy tvoří velmi souladný celek. Nedaleko města nalézá se státní sírotinec. Ze všech budov však nejlépe vyniká se "Auditorium".

Rozsáhlá tato budova postavena byla před několika roky společkem ČSPS za \$30,000. Jest cihelná s předkem granitovým a velmi ozdobným. Vnitřní zařízení jest moderní. Prostranný sál s jevištěm a spolkovou místností nalézá se v druhém posehodi. Přitomně v této budově odhývá se 16 pravidelných schůzí spolkových místních. V městě samém jest dosti krajanů usazených, z nichž mnozí vlastní zde pěkné obchody. Číslo svá zde mají spolky: ČSDPJ., ČSPS, ČZBJ., JČD., Sesterské spolky. Jed. a spolky katolické.

Potěšitelným zjevem jest, že i mládež zdejší vyučována jest jazyku mateřskému každé neděle. Slečna Moraveova, učitelka veřejné zdejší školy, přítomně podjala se úkolu, dorost v čestné vzdělávati. Mají zde též Ochotnické Div. Družstvo, kteréž hlavně se neúnavného vedení p. Fr. Veselého, občas pořádá divadelní představení. Za něho zde pobytu právě pilně připravovali se smazivé dámy a páni ku sebrání div. představení pod názvem "České Amazonky". V neděli odpoledne (16. února) sčestnil jsem se schůze spolkem "Rovnost" č. 8, ČSDPJ. pořádané.

Schůze ta byla slušně navštívena a zvláště se mně nido za mluvovala bratrské jednání a soulad naprostý v každém případě. V kruhu jejich dostalo se mi skutečné bratrské přijetí. Po ukončení schůze měl jsem potěšení pořídit pravici bratr p. Frank Horáka a Fr. Kováře, dále byl tu Jan Chmelík, Jos. Rysavý, hlavně pak p. Frank Truhlář, kníhvedoucí a pro "Laird Norton Lumber Co.", snažil se hned v začátcích dobru radou býti mi nápomocen. V obchodech zde zase zastopeni následující krajané: Frank J. Kaspar & Co., vlastní rozsáhlý obchod zbožím smíšeným, dále pod obchod mají zde Jos. Matějček a Bern. Rossler. Saloun mají zde 14 a z těch 3 nejlépe zařízené vlastní pp. Jos. Martinek, Adolf Horák a Fr. Maixner. Pan Jos. Shiller, mistr krejčovský, zhotovuje z nejnovější módy obleky na zakázku a má tak pilno, že mu ani mnoho času nezbyvá na správy. Kdo jednou o něho obek sobě objednal, stává se jeho stálým zákazníkem. Dále jsou tu pp. Jan Wencel a F. J. Pfeiffer, kteří krejčovinou se zabývají. Pan Karel Sešed, upřímný a uvědomělý

národovec, vlastní obchod železářský.

Dr. F. M. Smrz má též lékárnu, hodinář a zlatník jest p. Louis Votava, jehož bratr Jan Votava zastává úřad okresního pokladníka. Jos. Fisher jest příručím šerifa, dílnu kovářskou a kolářskou vlastní zde p. Leo Dušek, Vilém Vavřín se zabývá čistěním obleků, Jan Blažek má kovárnu, Sedláři jsou Čechoněmci pp. Frank Wencel a Jos. Wencel, doutníkář Jos. Bělina, Ben. Maixner kolář a kovář. Vilém Stránský jest pošť. poslíčkem. G. J. Kaplan a Spol. vlastní zde velkou továrnu na stroje a slévárnu. Pan Kaplan, znamenitý mechanik, jest říditelem závodu. Dále dlužno podotknouti, že ve všech obchodech jinonárodních, Češi zaujímají dobrá místa, ježto v okolí města usazeno jest hojnost krajanů. Na konec dovoluji si přízni krajanů doporučiti p. Jos. Shillera, kterýž z ochoty převzal jednateleství "Pokroku" a jest oprávněn předplatit i doplatně pro nás list kolektovatí, jakož i veškeré jiné záležitosti v zájmu našem vyřizovati. — Pan Frank Veselý zase jest oprávněn agitovati v okolí Lito-myše a Blooming Prairie. — V úterý ráno (18. února) vydal jsem se opět na další cestu a sice jel jsem přes Waseca do Montgomery.

Pozemky téměř až do Waseca jevíly se býti dosti rovné, avšak když vlak ubíral se odtud severně a západně k Montgomery, byla půda již vlnitá a místy hodně hrubolátá. Také více stromoví lesního bylo zde zřetli. Pozemky tyto k rolničení asi mnoho se nehodí, za to snad ale více semu poskytnují.

Do Montgomery, Minn., přijel jsem vlakem po čtvrté hodině odpolední. Hned na cestě začel jsem do pěkně zařízeného hostince p. Štěpána, kdež zamýšlel jsem nabýti některých informací. Za nálevnou vlně přivítal mne p. Jan T. Štánska. Také p. F. W. Štěpán, zvěděv, za jakým účelem jsem do města zavítal, hned dobru radou byl mi ochotně nápomocen. Oba tato krajané jsou muži přivítaví a úšlechtní a těš se přízni nejen krajanů, ale i jinonárodovců rádi k nim zajdou a dobrým pivem se posilní.

Po té pak začel jsem do obydli p. Jos. E. Sokola, v všech obliběného a uvědomělého krajana. Také p. Sokol srdečně mne uvítal a ačkoli měl plné ruce práce (jest totiž jed. 9 pojízdujících spol.), přece ihned byl mi průvodcem a snažil se, abych se všemi zajímavostmi zdejšími se seznámil.

Montgomery čítá asi 1,600 obyvatelů, po většině krajanů. Mají zde velký mlýn, vodárnu, obecní a vyšší školu, katolickou školu v níž vyučuje se mládež naše vedle jiného též českému jazyku. Jest zde pivovar, kterýž vlastní ve společnosti p. Jos. Handlůch se synem pod názvem "City Brewery Co." Dále s p. Sokolem navštívili jsme továrnu na vyrábění dýnek k sudům. Nepatrně na pohled dno u sudu již hotového musí než úplně jest zhotoveno, pro jít mnohými rukami zručených dělníků. Nejprve svázají z lesů asi na dvě stopy narezané spalíky, z kterých strajem seřezávána jest kůra, načež pak u jiného stroje spalíky tyto řezány jsou na tenká prkénka, které dříve musí býti dokonale vysušeny, nežli mohou býti upotřebena k dalším pracováním. Ze syrových těchto prkének staví totiž velké okrouhlé hranice a když dostatečně vyschla, přivážejí se opět k jiným strojům hoblovaním.

Strajem tímto prkénka rychle probíhají a když takto uhlazena, dva dělníci skládají je po třech až po čtyřech k sobě, načež koušeou do kola na bádení velikost jsou seřezána a po 3 kusech dohromady drátem svázána a do skladu komože ukládána.

Pan Jan Procháška ve velkém vyrábí různé sodovky a při tom vlastní parní prádelnu. Mají zde též 3 parní pily, huasné stroje gasolinovými. Pan F. W. Waza, slejší radní, vlastní a bratrem továrnou na výrobu syrohu. Ostatní obchody nacházejí se téměř vsmev v rukou krajanů. Snažím se obchody vlastní; pp. Kotek a Soulek, Jan J. Taraba, Frank Meikal, Tyra a Kročák a zvláště jak jsem se přesvědčil, Ražl Bros. Jejích obchod též jsem navštívil, zasloužil si plně podpory krajanů. Pan Vlach mluví česky. — Každý síncec, který do městečka za-

Obydlí 2709 So. 19th St. Telefon Douglas 7541. Písárna 217 So. 14th St. Telefon Douglas 114. JOSEF KAVAN, pojišťující jednatel, v nejlépeších a nejspolehlivějších společnostech, jež zastupuje hlavní jednatel Ed. Howell. Jednatel pozemkový, pro loty a domy v Omaze a South Omaze a farmy v okolí. Každý bude poctivě a svědomitě obslužen. 191f

Vzhůru na slunný Jih do České osady! Velký výlet 17. března t. r. Česká pozemková společnost "THE INTERNATIONAL LAND AND INVESTMENT CO." uspořádá velkou výpravu do JIHO-ZÁPADNÍHO TEXASU, kde farmy přinášejí VELKÝ VÝTEZEK, a dosud prodávají se za levné ceny a na mírné splátky. Na těchto VÝTEČNÝCH POZEMCÍCH můžete SÁZET a SKLÍZET úrody v každém měsíci v roce. V létě korma, bavlna a výtěžka se dobře daří, a v zimě všeliké zeleniny a ovoce pro severní trhy se dobře vyplácí. Jedeme ve své vlastní káře "WAMDUŠKA", ve které dostanete tři dobrá jídla a nocech za pouhých \$1.50 denně. O podrobnosti (súčastníte-li se této výpravy) dopište na největší českou pozemkovou společnost v Americe. The International Land and Investment Co., BEE BLDG., OMAHA, NEB.

Novinky pro fonografy 150 nových válečkových českých a slovenských rekordů pro Edisonovy a Columbia fonografy. KUS 35c. TUCET \$4.20. Express vyplatím až na místo určené při objednávce nejmenš. jednoho tuctu. Na dobrou se nezastí. Zde jsou čísla některých rekordů z nového seznamu. 425 Hrbítové-Hrbítové-zahradě zelená.—428 Touha po vlasti.—429 Hoj Mařenko.—438 Buď práci čest.—441 He muž zde leží v rakvi tmělé.—448 Přijde jaro přijde.—457 Harfenice ubohá, kuplet. 461 Spí Havlíčku.—462 Šumí Marica.—463 Láaska a špagát.—469 Ševcovský ples, kuplet.—481 A furt se de, kuplet.—500 Pod tím našim okenečkem.—510 Kdo za pravdu hori.—400 Poříšeti pe. píel, pochod a mnoho jiných. K dostání jediné u firmy. Největší výběr talířových rekordů v Americe. Píse a seznamy. Ed. Jedlička, Importer, 1328 First Av., New York

ČESKÝ KVĚTINÁŘ A ZAHRADNÍK VOJT. HRUBAN, 29. a Dorcas, Omaha, Nebr. Jest vždy připraven krajanům a zvláště cizincům spolklm zhotoviti k různým slavnostem a pohřbům skvělé květinové věnce, spolkové odznaky a kytice. Vhodné květiny pro domácí pěstování vždy k dostání. Dejte přednost krajanovi, který ručí za úplné uspokojení. PHONE. Harney 2286. ZVLÁŠTNÍ UPOZORNĚNÍ! Ct. krajan, jakož i spolky mimo Omahu dovolují si žádati o laekavou jich přízeň a ručím za správné dodání jakýkoliv květin k všem slavnostem.

Texas je místem, které hledáte. Texas jest nejlepším státem pro domovníáře. Úrodné pozemky, rozmanité sklizeň, farmaření po celý rok. Zdravé podnebí, školy a kostely. The San Antonio a Aransas Pass dráhy křídají nejlepšími častmi. Počítejte životovou známku na oběžník a další informace. Geo. F. Lupton, G. P. A., San Antonio, Tex.

Václ. J. Franta vlastní obchod mýským, šatstvem. Klenotnicí a hodináři jsou: M. J. David a Jos. Janoušek. Jan J. Kaisersatt jest lékárníkem. Obchod železářský a šok, náradím vlastní firma Vanášek, Petříška a Kubát, kterýž zároven vykonává práce plechářské. Zakázkoví krejčí jsou pp. Frank Bradáč a Frank Zoch. Restauranty vlastní pp. Alb. Kasanda a Alb. Frolík. Sedlářské obchody mají Fr. J. Bartoš a Frank Tursek. Kováři jsou zle: J. L. Dvořák, nynější radní, Tomáš Novotný, kováři a koláři V. M. Petříčka, nyníjší městský mayor a Václ. R. Procháška, zase jest radním. Soudní jest zde J. z nichž, jak děl je jsem se již zmínil, vlastní je den p. Fr. W. Štěpán. Krásně a pohodlně zařízený hostinec dále zde vlastní p. Rud. Rynda, pak Jan Šima, Václ. Franta, David a Kukačka, Tomáš Kříha, Kozel a Kukačka. Jak vidět, krajané na si mají dobře postarano, aby se měli kde po mnohdy namáhavé práci pítivým mokem posilniti. Josef Smotana vykonává veškeré správy obuvi. Pan Václ. Havlíček vlastní obchod úbýtkový, p. F. J. Chromý má rovněž podobný obchod, vedle čehož i přehobníctvím a balsamováním mrtvol se zaměstnává. — Doutníky vyrábí Carl Maertz, kterýž, ač rozený Němec, plynule mluví česky. — Každý síncec, který do městečka za-

Závod řeznický a uzenářský... vlastní... Frank J. Semin 1321 William Str. Zajděte k němu a přesvědčte se o znamenité jakosti zboží, kteréž těší se všude v této zemi. Má vždy hojnou zásobu čerstvého masa všeho druhu. Stačí jen jednou koupit a získanik stane se stálým účastníkem. Objednávky možno učiniti též telefonem: Red 3173. Dr. F. J. Káral, český lékař a ranhojič Utdavova v Karbach bloku, číslo p. koje 303. — Tel. 1761. Úřední hodiny: Od 10 do 12 a od 3 do 5 Obydlí 2808 Chicago St. Úřední hodiny: večer. Tel. Harney 1719 Omaha, Neb. OPEL SLYSIM!!!